

Lipiec 2013

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOLECZNY

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI

**Podlaskie Obserwatorium
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych**

EGZEMPLARZ
BEZPŁATNY

PUBLIKACJA
BEZPŁATNA

Indykatory Podlaskiej Gospodarki opracowują pracownicy Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w następującym składzie:

1. Dorota Gilejko
2. Edyta Dąbrowska

Opracowanie jest dostępne wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/8573>

1. RYNEK PRODUCENTA

Wykres 1. Produkcja sprzedana przemysłu w woj. podlaskim w okresie: lipiec 2012r. – lipiec 2013r.
(w mln zł, w cenach bieżących).

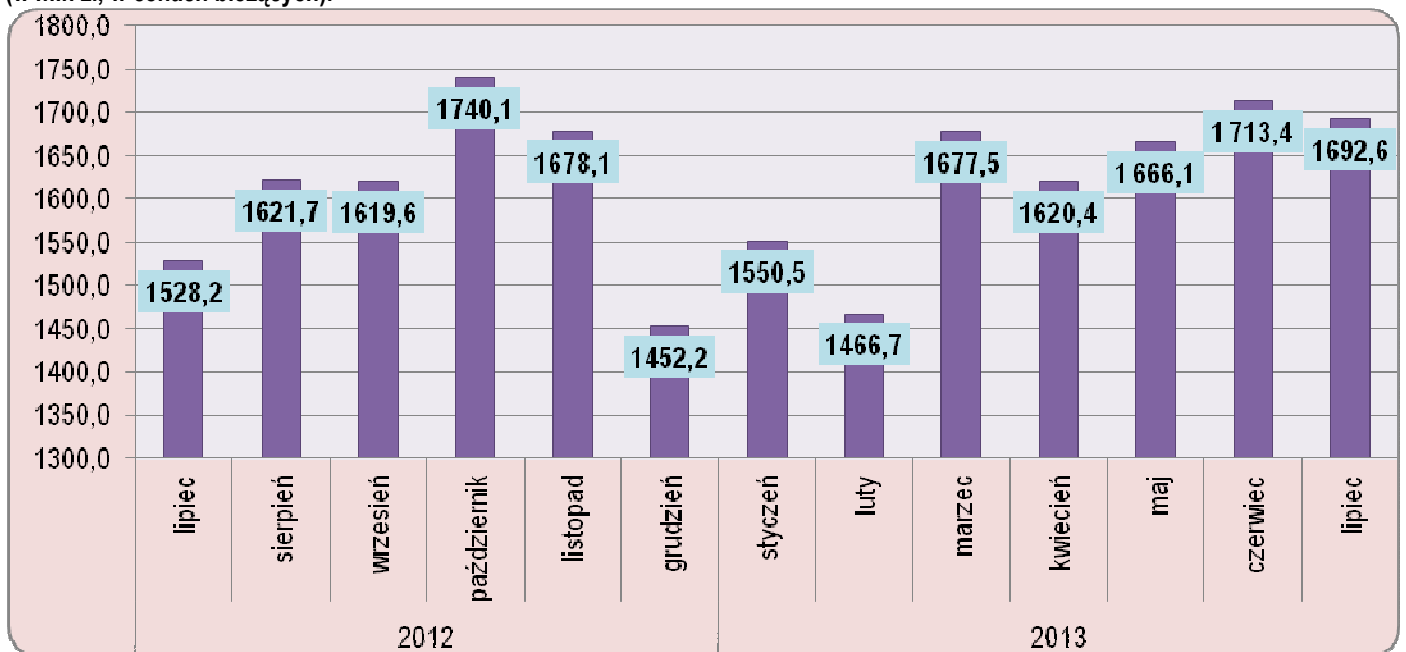

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		II kw. 2012	III kw. 2012	IV kw. 2012	I kw. 2013	II kw. 2013
Nakłady inwestycyjne w mln zł	woj. podlaskie	454,3	822,7	1 242,0	174,0	419,9
	Polska	41 518,3	66 258,5	99 719,0	17 103,4	40 997,3
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	15 176,3	23 468,3	31 924,0	7 884,0	15 916,6
	Polska	1 160 587,9	1 760 310,2	2 383 226,7	551 403,9	1 141 214,9
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	14 811,3	23 037,7	31 367,4	7 600,3	15 326,6
	Polska	1 104 931,1	1 679 033,6	2 283 868,1	529 498,3	1 087 890,5
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów w mln zł	woj. podlaskie	382,4	566,0	724,8	176,7	460,2
	Polska	49 021,6	74 080,4	99 114,4	22 741,6	48 147,4
Wynik finansowy brutto w mln zł	woj. podlaskie	365,4	431,0	562,0	283,9	590,2
	Polska	55 631,1	81 237,9	99 372,0	21 879,1	53 310,4
Wynik finansowy netto w mln zł	woj. podlaskie	295,2	327,1	408,4	208,4	476,0
	Polska	46 195,5	67 229,6	82 116,9	17 622,8	45 442,0
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	woj. podlaskie	2,4	1,8	1,8	3,6	3,7
	Polska	4,8	4,6	4,2	4,0	4,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto w %	woj. podlaskie	1,9	1,4	1,3	2,6	3,0
	Polska	4,0	3,8	3,4	3,2	4,0

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		VII 2012	VI 2013	VII 2013
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu okresu)		93 099	95 918	96 151
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	woj. podlaskie	73 375	74 813	75 003
Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	1 528,2	1 713,4	1 692,6
	Polska	92 253,4	95 567,8	97 369,8
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	179,5	153,7	171,2
	Polska	7 774,7	6 710,1	7 226,7
Sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących)	woj. podlaskie (poprzedni m-c=100)	104,2	103,5	106,5
	Polska (poprzedni m-c=100)	101,3	101,5	103,8

Komentarz:**Indykatory lipcowe w woj. podlaskim:**

- W okresie styczeń-czerwiec 2013 r. nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione przez przedsiębiorstwa w województwie podlaskim, wyniosły 419,9 mln zł i były o 34,4 mln zł (7,6%) niższe od zanotowanych w analogicznym okresie 2012 r.
- W I półroczu bieżącego roku przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 15 916,6 mln zł, tj. o 740,3 mln zł (4,9%) wyższym niż rok wcześniej, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 15 326,6 mln zł i były o 515,3 mln zł (3,5%) wyższe niż a analogicznym okresie 2012 r.

- Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 460,2 mln zł i był o 77,8 mln zł (20,3%) wyższy niż w okresie styczeń-czerwiec 2012 r.
- Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 590,2 mln zł, tj. o 224,8 mln zł (61,5%) większą niż w okresie styczeń-czerwiec 2012 r. Po odliczeniu obciążeń, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 476,0 mln zł i wzrósł o 180,8 mln zł (61,2%) w stosunku do uzyskanego przed rokiem.
- Wskaźnik rentowności obrotu brutto w % był wyższy o 1,3 pkt. proc. w relacji do analogicznego kwartału roku ubiegłego. Podobnie wskaźnik rentowności obrotu netto wykazywał tendencje wzrostowe, o 1,1 pkt. proc. w relacji do II kwartału 2012 r.
- W końcu lipca 2013 r. w gospodarce województwa funkcjonowało 96 151 podmiotów gospodarczych czyli o 233 (0,2%) podmioty więcej niż przed miesiącem oraz o 3 052 (3,3%) więcej niż przed rokiem. Zdecydowana większość z nich, 75 003 (78%) podmioty, to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W końcu lipca br. ich liczba wzrosła o 190 (0,3%) podmiotów w porównaniu do czerwca br., i o 1 628 (2,2%) podmiotów w relacji do lipca ub. roku.
- W lipcu 2013 r. odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu w porównaniu do ubiegłego miesiąca o 20,8 mln zł (1,2%), natomiast w relacji do lipca 2012 r. – wzrost o 164,4 mln zł (10,8%).
- Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) zrealizowana w lipcu 2013 r. ukształtowała się na poziomie 171,2 mln zł i była o 17,5 mln zł (11,4%) wyższa niż w poprzednim miesiącu, jednakże o 8,3 mln zł (4,6%) niższa w odniesieniu do lipca roku ubiegłego.
- Dynamika sprzedaży detalicznej towarów w lipcu 2013 r., w porównaniu do czerwca 2013 r. wzrosła o 3 pkt. proc. natomiast w odniesieniu do lipca 2012 r. o 2,3 pkt. proc.

Indykatory lipcowe w Polsce:

- W I półroczu 2013 r. nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw wyniosły 40 997,3 mln zł i były niższe o 521 mln zł (1,3%) w porównaniu do analogicznego okresu w 2012 r.
- Przychody z całokształtu działalności osiągnięte przez polskie przedsiębiorstwa w ciągu I półrocza 2013 r. wyniosły 1 141 214,9 mln zł, a ich wartość w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego była niższa o 19 373 mln zł (1,7%).
- Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w I półroczu 2013 r. wyniosły 1 087 890,5 mln zł, a ich wartość była niższa od ubiegłorocznej o 17 040,6 mln zł (1,5%).
- Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 48 147,4 mln zł i w porównaniu do I półrocza 2012 r. spadł o 874,2 mln zł (1,8%).
- Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 53 310,4 mln zł i był o 2 320,7 mln zł (4,2%) niższy niż przed rokiem. Podobnie wynik finansowy netto spadł w odniesieniu do I półrocza 2012 r. o 753,5 mln zł (1,6%).
- Wskaźnik rentowności obrotu brutto w II kwartale 2013 r. wyniósł 4,7% i był wyższy niż w poprzednim kwartale o 0,7 pkt. proc. oraz niższy od zanotowanego w analogicznym okresie roku ubiegłego o 0,1 pkt. proc.
- W II kw. 2013 r. wskaźnik rentowności obrotu netto oszacowano na poziomie 4,0%, co oznacza jego wzrost o 0,8 pkt. proc. w stosunku do poprzedniego okresu, natomiast w relacji do ub. roku wskaźnik ten jest identyczny.
- W lipcu 2013 r. zaobserwowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu o 1 802 mln zł (1,9%) w stosunku do poprzedniego miesiąca, natomiast w odniesieniu do lipca ub. roku o 5 116,4 mln zł (5,5%).
- Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej w lipcu 2013 r. była wyższa o 516,6 (7,7%) od wyniku osiągniętego w poprzednim miesiącu, natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego spadła o 548 mln zł (7,0%).
- W zakresie sprzedaży detalicznej towarów odnotowano wzrost jej dynamiki o 2,3 pkt. proc. w porównaniu do ub. miesiąca, natomiast w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego – o 2,5 pkt. proc.

Definicje:

Nakłady inwestycyjne - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. W skład nakładów na środki trwałe wchodzi nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano - montażowe, dokumentacje projektowo – kosztorysowe,
  - maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
  - środki transportu,
  - inne nakłady, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zaszczepienia wieloletnie a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).
- Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane dotyczą finansów przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Przychody z całokształtu działalności – przychody, na które składają się:

- przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), jak również opakowań, wyposażenia i usług obcych fakturowanych łącznie z produktami,
  - przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług,
  - pozostałe przychody operacyjne, czyli przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
  - przychody finansowe, czyli kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich ważności, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.
- Przychody z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności – koszty, obejmujące:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów,
  - pozostałe koszty operacyjne, tj. związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
  - koszty finansowe, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od emitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.
- Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – różnica między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów). *Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) – wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych. *Wynik finansowy brutto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) - otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia. *Wynik finansowy netto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu brutto – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu netto – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Podmiot gospodarki narodowej - podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Podmioty gospodarki narodowej są wpisywane do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON prowadzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wśród podmiotów gospodarki narodowej nie uwzględniono osób prowadzących gospodarstwa indywidualnie w rolnictwie.

Dane prezentowane są w ujęciu miesięcznym dla woj. podlaskiego i w ujęciu kwartalnym dla kraju.

Produkcja sprzedana przemysłu - podstawowy miernik działalności gospodarczej (tj. działalności przemysłowej, budowlano-montażowej, transportowej i innej) przedsiębiorstw i firm przemysłowych, czyli jednostek gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji B, C, D, E. Wartość produkcji sprzedanej obejmuje:

- wartość sprzedanych (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów: własnej produkcji wyrobów gotowych, wykonanych usług, prac naukowo-badawczych, prac projektowych, geodezyjno-kartograficznych, robót, w tym także budowlano-montażowych wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców), itp. wynikającą z przemnożenia ilości sprzedanych wyrobów i usług przez jednostkową cenę sprzedaży skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów i usług, bez podatków od towarów i usług (VAT);
- wartość produktów wytworzonych niezaliczanych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą: wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, wartość wykonanych świadczeń na rzecz funduszu świadczeń socjalnych, wykonanych i przekazanych wyrobów i usług własnej produkcji na powiększenie wartości własnych środków trwałych, nieodpłatnie przekazanych produktów (tj. wyrobów i usług) na potrzeby reprezentacji i reklamy, przekazanych wyrobów i usług na potrzeby osobiste podatników i pracowników oraz darowizny wyrobów i świadczonych usług bez pobrania zapłaty;
- zryczałtowaną odpłatność agenta za powierzone mu prowadzenie działalności gospodarczej, użytkowanie środków trwałych itp., na podstawie umowy (zlecenia) zawartej z agentem; w przypadku umowy agencyjnej - pełne przychody agenta.

W tabeli prezentowane są dane dotyczące przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wskaźnik – produkcja sprzedana przemysłu wyrażony jest w cenach bieżących, które w statystyce rozumiane są jako ceny faktycznie stosowane w dokonywanych transakcjach kupna-sprzedaży towarów i usług w danym okresie. Za ceny bieżące przyjmuje się zazwyczaj ceny z danego roku lub miesiąca. Dla odmiany ceny stałe (ceny porównywalne lub niezmiennicze) służą do ustalania zmian fizycznych rozmiarów zagregowanych wielkości ekonomicznych (produkcji, sprzedaży, spożycia) w ujęciu wartościowym. Ceny stałe są cenami z danego okresu, zwanego bazowym i ich zastosowanie umożliwia porównanie zmian cen w czasie (tzw. dynamika). Obliczenia nie są wówczas obciążone czynnikiem inflacji.

Produkcja budowlano – montażowa – dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zlecających.

Sprzedaż detaliczna towarów (łącznie z podatkiem VAT) - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców. W wartości sprzedaży detalicznej, uwzględnia się wartość wytworzonych potraw i usług, sprzedanych wyłącznie we własnych placówkach gastronomicznych oraz wartość wytworzonych wyrobów sprzedanych we własnych punktach sprzedaży detalicznej. Sprzedaż detaliczna uwzględnia również dane z jednostek prowadzonych przez agentów, nie uwzględnia natomiast wartości sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową. Sprzedaż detaliczna realizowana jest w cenach płaconych przez konsumentów (ceny realizacji), łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT.

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów obejmują przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w relacji: badany miesiąc do miesiąca poprzedniego.

Źródło:

1. *Biuletyn Statystyczny, nr 7, GUS, Warszawa 2013.*
2. *Budownictwo – wyniki działalności w 2007 r., GUS, Warszawa 2008.*
3. *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 7/2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.*
4. *Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.*
5. www.stat.gov.pl.

2. RYNEK KONSUMENTA

Wykres 2. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: lipiec 2012r. – lipiec 2013r. (w zł)

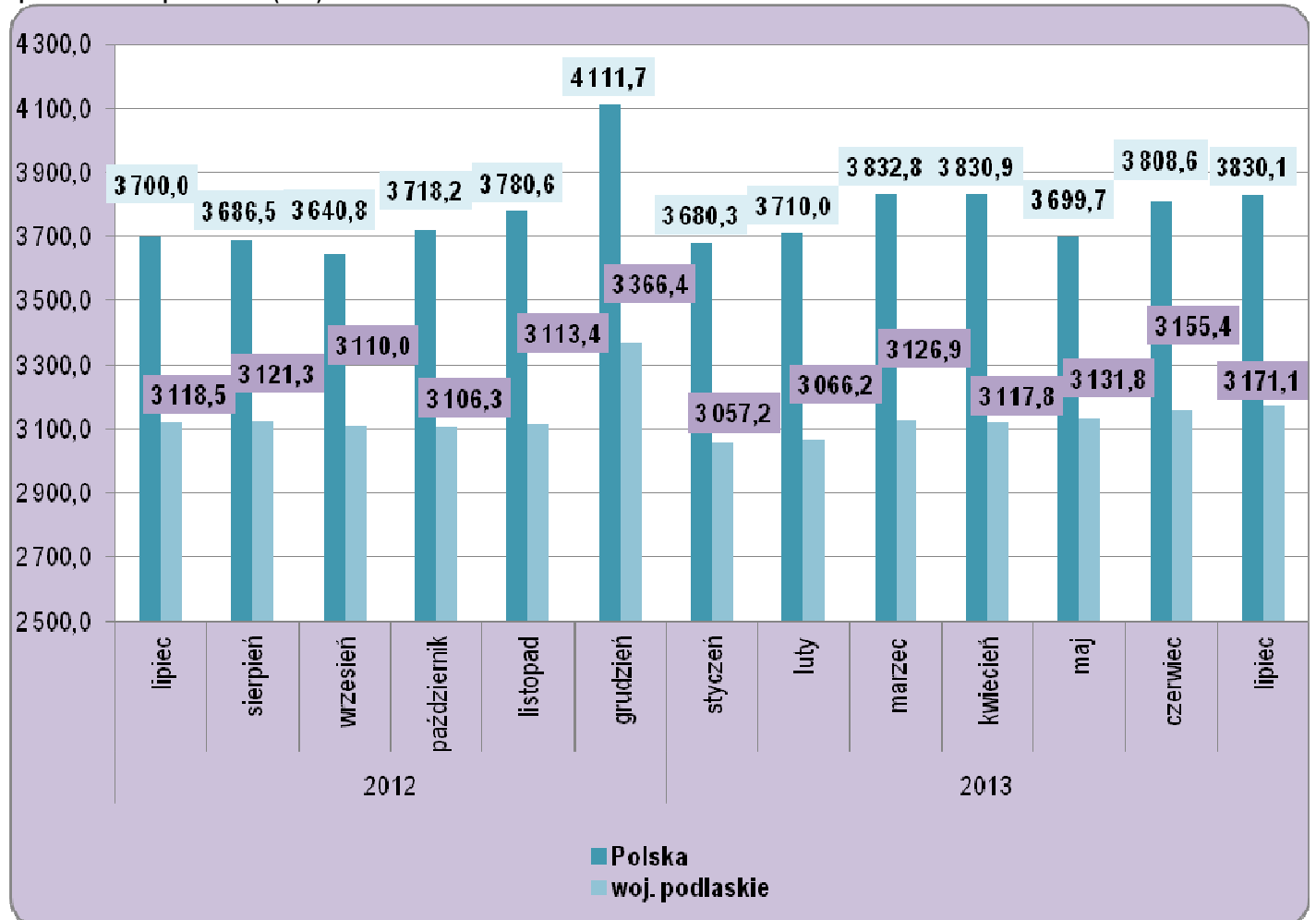

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012	IV kw. 2012	I kw. 2013
Ludność w tys. (stan w końcu kwartału)	woj. podlaskie	.	.	1 199	1 199	1 197
	Polska	38 532	38 534	38 550	38 542	38 512
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku = 100)	woj. podlaskie	104,4	104,1	103,8	102,7	101,0
	Polska	103,9	104,3	103,8	102,4	100,5

* dane zostały zmienione w stosunku do uprzednio opublikowanych.

^a dane prezentowane są w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		VII 2012	VI 2013	VII 2013
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku=100)	Polska	104,0	100,2	101,1
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	woj. podlaskie	3 118,5	3 155,43	3 171,10
	Polska	3 700,0	3 808,63	3 830,07

Komentarz:

Indykatory lipcowe w woj. podlaskim:

- GUS oszacował liczbę ludności woj. podlaskiego na koniec I kw. 2013 r. na 1 197 tys. osób.
- Inflację oszacowano dla I kwartału 2013 r. na poziomie 101,0 czyli o 3,4 pkt. proc. niższym niż w I kwartale 2012r. i o 1,7 pkt. proc. niższym niż w IV kwartale 2012 r.
- Przeciętne wynagrodzenie podlaskich pracowników w lipcu b.r. było niższe od przeciętnego w kraju średnio o ok. 711,3 zł. Jego poziom w skali województwa, wzrósł w odniesieniu do czerwca 2013 r. o 15,7 zł (0,5%), jak i w relacji do lipca 2012 r. o 52,6 zł (1,7%).

Indykatory lipcowe w Polsce:

- W końcu I kwartału 2013 r. liczba ludności Polski była niższa w porównaniu do poprzedniego kwartału o 30,0 tys. (0,1%), a także w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego o 20,0 tys. (0,1%).
- Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w I kwartale 2013 r. wyniósł 100,5, co oznacza jego spadek w porównaniu do poprzedniego kwartału o 1,9 pkt. proc. i o 3,4 pkt. proc. w odniesieniu do I kwartału roku ub.
- Przeciętne płace wzrosły w kraju o 21,4 zł (0,6%) biorąc pod uwagę poprzedni miesiąc. Porównując lipcowe płace w skali kraju do analogicznego okresu roku ubiegłego, zauważa się ich wzrost o 130,1 zł (3,5%).

Definicje:

Ludność faktycznie zamieszkała - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Ludność faktycznie zamieszkała prezentowana jest kwartalnie.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – statystyczny wskaźnik ilościowego opisu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie badanym w porównaniu z okresem podstawowym (potocznie nazywany inflacją). Obliczany jest w oparciu o wyniki: badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym oraz badania budżetów gospodarstw domowych, dostarczającego danych o przeciętnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne, które są wykorzystywane do opracowania sytemu wag.

Przeciętne wynagrodzenie brutto - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie (bez osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą).

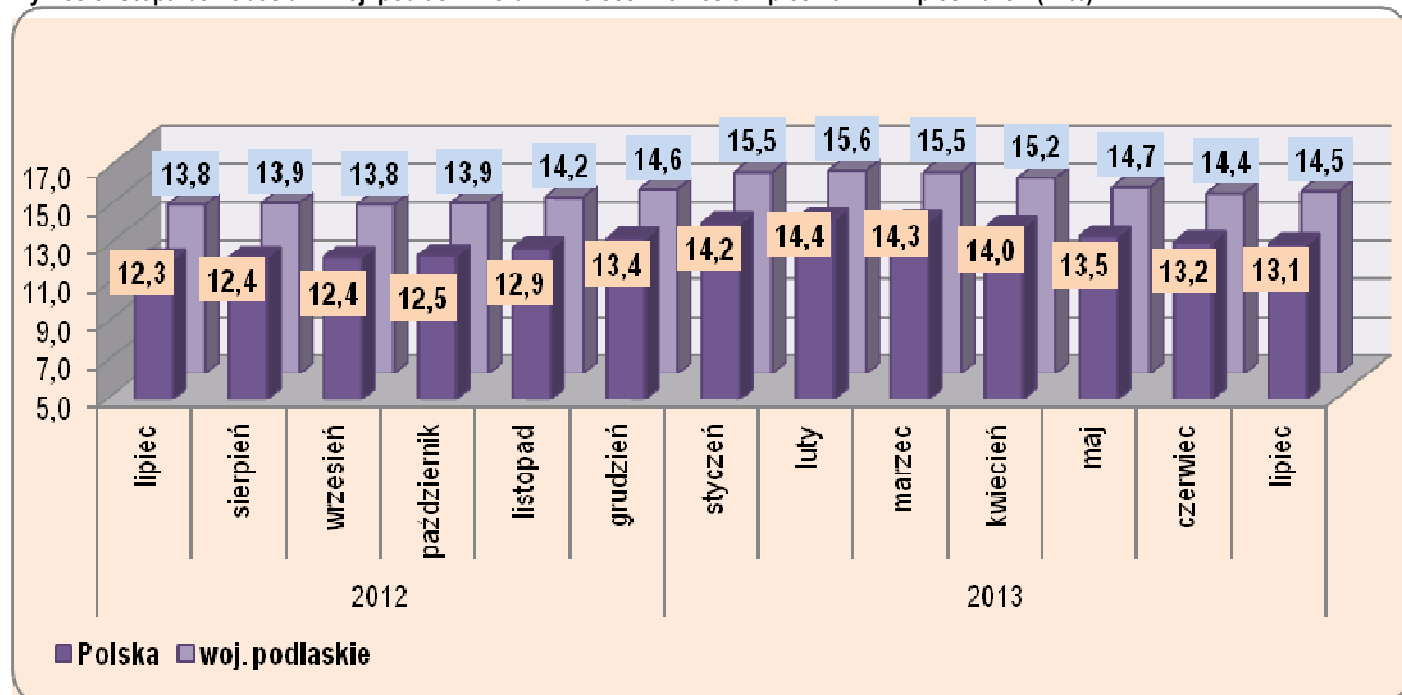
Dane w tabeli dotyczą przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Źródło:

- 1) *Biuletyn Statystyczny, nr 7, GUS, Warszawa 2013.*
- 2) *Biuletyny Statystyczne Województwa Podlaskiego za: II-IV kwartał 2011 r. oraz I-III kwartał 2012r., Białystok 2011, 2012.*
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 7/2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.*
- 4) *Kwartalne wskaźniki makroekonomiczne; www.stat.gov.pl*
- 5) *www.stat.gov.pl*

3) RYNEK PRACY

Wykres 3. Stopa bezrobocia w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: lipiec 2012r. – lipiec 2013r. (w %).

Wykres 4. Średnia liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: lipiec 2012r. – lipiec 2013r.

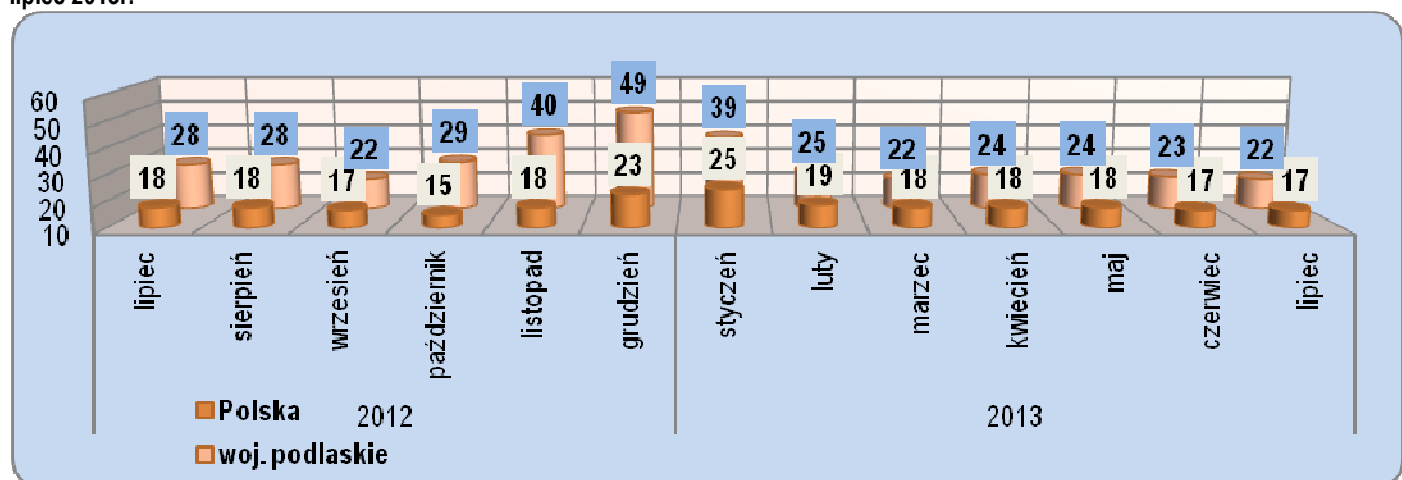

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym*		II kw. 2012	III kw. 2012	IV kw. 2012	I kw. 2013	II kw. 2013
Liczba osób aktywnych zawodowo w tys. osób	woj. podlaskie	507	505	510	500	494
	Polska	17 320	17 440	17 394	17 235	17 342
Wskaźnik aktywności zawodowej w %	woj. podlaskie	55,8	56,4	56,0	54,8	55,6
	Polska	55,8	56,2	56,0	55,5	55,9
Wskaźnik zatrudnienia w %	woj. podlaskie	51,5	50,9	50,3	49,2	49,9
	Polska	50,3	50,7	50,4	49,3	50,0

*Prezentowane wyniki aktywności zawodowej zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach opracowania. Wyniki badania zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas było to 3 miesiące i więcej). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania, zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi o wartości mniejszej niż 15 tys.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		VII 2012	VI 2013	VII 2013
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	woj. podlaskie	98 887	97 053	97 026
	Polska*	5 529	5 488	5 489
sektor publiczny	woj. podlaskie*	9 323	9 399	9 370
	sektor prywatny	woj. podlaskie*	89 564	87 654
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	woj. podlaskie	13,8	14,4	14,5
	Polska	12,3	13,2	13,1
Bezrobotni „nowozarejestrowani”	woj. podlaskie	6 314	5 177	7 104
	Polska	212 766	177 654	236 289
Bezrobotni „wyrejestrowani”	woj. podlaskie	6 149	6 869	6 966
	Polska	224 027	244 846	252 331
Bezrobotni zarejestrowani ogółem (stan w końcu miesiąca)	woj. podlaskie	64 438	68 002	68 140
	Polska	1 953 184	2 109 145	2 093 103
z prawem do zasiłku	woj. podlaskie	7 698	8 562	8 012
	Polska	321 186	340 079	321 418
kobiety	woj. podlaskie	30 806	30 781	31 560
	Polska	1 038 965	1 064 344	1 077 440
zamieszkali na wsi	woj. podlaskie	21 727	23 075	23 149
	Polska	840 041	904 143	899 168
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	woj. podlaskie	2 654	2 365	2 530
	Polska	67 312	58 160	67 522
w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	woj. podlaskie	889	870	769
	Polska	20 166	19 184	19 314
osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	woj. podlaskie	1 666	2 797	2 737
	Polska	67 510	115 091	113 892
cudzoziemcy	woj. podlaskie	298	334	338
	Polska	3 255	3 756	3 723
osoby do 25 roku życia	woj. podlaskie	13 710	13 584	13 507
	Polska	377 643	385 179	380 709
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	woj. podlaskie	6 320	6 710	6 788
	Polska	210 135	230 747	231 089
długotrwale bezrobotni	woj. podlaskie	36 062	38 137	38 030
	Polska	992 888	1 083 834	1 075 025
osoby powyżej 50 roku życia	woj. podlaskie	15 063	16 048	16 255
	Polska	450 278	492 316	493 413
osoby bez kwalifikacji zawodowych	woj. podlaskie	19 651	21 479	21 607

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI LIPIEC 2013 r.

	Polska	582 517	631 045	625 148
osoby bez doświadczenia zawodowego	woj. podlaskie	19 934	20 266	20 280
	Polska	487 704	502 159	501 626
osoby bez wykształcenia średniego	woj. podlaskie	32 755	34 620	34 262
	Polska	1 070 587	1 165 809	1 142 614
osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko poniżej 18 roku życia	woj. podlaskie	4 456	4 714	4 751
	Polska	173 670	193 797	194 117
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	woj. podlaskie	1 406	1 637	1 620
	Polska	36 945	44 800	43 646
osoby niepełnosprawne	woj. podlaskie	3 611	3 736	3 848
	Polska	105 673	109 490	109 961
Oferty pracy** (zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym)	woj. podlaskie	1 637	1 962	2 168
	Polska	64 364	76 123	77 661
w tym oferty pracy subsydiowanej	woj. podlaskie	591	851	778
	Polska	19 473	28 841	26 246
Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę	woj. podlaskie	28	23	22
	Polska	18	17	17

* dane prezentowane w tysiącach.

** w statystyce rynku pracy oferty pracy od 2010 r. rozumiane są jako wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym miesiącu.

Komentarz:

Indykatory lipcowe w woj. podlaskim:

- Liczba aktywnych zawodowo w II kw. br. uległa zmniejszeniu w relacji do ub. kw. o 6 tys. (1,2%), a także w stosunku do II kw. 2012 r. o 13 tys. (2,6%). Zmiany w liczbie bezrobotnych i pracujących znalazły odzwierciedlenie we wskaźnikach charakteryzujących aktywność zawodową mieszkańców woj. podlaskiego – wskaźnik aktywności zawodowej wzrósł o 0,8 pkt. proc. w stosunku do I kw. br., jednak spadł o 0,2 pkt. proc. w relacji do II kw. 2012 r. W przypadku wskaźnika zatrudnienia zanotowano jego spadek o 1,6 pkt. proc. w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego i wzrost w odniesieniu do poprzedniego kw. o 0,7 pkt. proc.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w lipcu 2013 r. ukształtowało się na poziomie 97 026 osób, a więc spadło w relacji do ub. miesiąca o 27 osób (0,03%), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego – spadło o 1 861 osób (1,9%). W sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie ukształtowało się w lipcu br. na poziomie 87 656 osób, a więc o 2 osoby wyższym niż w czerwcu 2013 r. i o 1 908 osób (2,1%) niższym w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. W sektorze publicznym przeciętne zatrudnienie w porównaniu do czerwca br. spadło o 29 osób (0,3%), a w relacji do lipca 2012 r. wzrosło o 47 osób (0,5%).
- Stopa bezrobocia w lipcu 2013 r. osiągnęła poziom 14,5% i wzrosła w porównaniu do ub. miesiąca o 0,1 pkt. proc., w stosunku do lipca 2012 r. o 0,7 pkt. proc.
- W końcu lipca br. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 68 140 osób i była o 138 osób (0,2%) większa od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 3 702 osoby (5,7%) wyższa niż w lipcu ubiegłego roku.
- W lipcu 2013 r. w urzędach pracy zarejestrowano 7 104 nowych bezrobotnych, tj. o 1 927 osób (37,2%) więcej niż przed miesiącem i o 790 osób (12,5%) więcej niż w lipcu ub. roku.
- W lipcu 2013 r. wyrejestrowano 6 966 osób, tj. o 97 osób (1,4%) więcej niż przed miesiącem i o 817 osób (13,3%) więcej niż rok wcześniej.
- W lipcu 2013 r. w relacji do ub. miesiąca wśród poszczególnych grup osób bezrobotnych zanotowano zarówno wzrosty jak i spadki. Największy procentowy wzrost dotyczył osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - o 165 osób (7,0%). Największy natomiast spadek dotyczył osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia - o 101 osób (11,6%). Biorąc pod uwagę wskaźniki z ubiegłego roku, największy wzrost dotyczył osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy – o 1 071 osób (64,3%), natomiast największy spadek odnotowano wśród osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia o 120 osób (13,5%).
- W lipcu br. do urzędów pracy zgłoszono 2 168 ofert zatrudnienia, tj. o 206 (10,5%) więcej niż przed miesiącem i o 531 (32,4%) więcej niż rok wcześniej. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w lipcu 2013 r., 778 ofert dotyczyło pracy subsydiowanej i stanowiły one 35,9% wszystkich ofert, jakimi dysponowały urzędy pracy. W lipcu br. było ich o 73 (8,6%) mniej niż w ub. miesiącu ale o 187 (31,6%) więcej niż w lipcu 2012 r. W lipcu br. na jedną ofertę pracy zgłoszoną do PUP przypadają 22 osoby bezrobotne – to jest o 1 osobę mniej niż w czerwcu 2013 r. i o 6 osób mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Indykatory lipcowe w Polsce:

- Aktywność zawodowa ludności Polski w II kw. 2013 r. była wyższa zarówno w relacji do ub. kw. o 107 tys. (0,6%), jak i analogicznego kw. roku ubiegłego o 22 tys. (0,1%). Miało to swoje przełożenie na wskaźnik aktywności zawodowej oszacowany na poziomie 55,9%, tj. na pułapie o 0,4 pkt. proc. wyższym niż w poprzednim kw. i o 0,1 pkt. proc. niż w analogicznym kw. roku ubiegłego. Wskaźnik

zatrudnienia osiągnął 50,0 % i uległ zwiększeniu w odniesieniu do I kw. br. o 0,7 pkt. proc., natomiast w relacji do analogicznego kw. roku ubiegłego spadł o 0,3 pkt. proc.

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w lipcu br. uległo zwiększeniu o 1 tys. osób (0,02%) w porównaniu do czerwca 2013 r., natomiast w relacji do lipca 2012 r. poziom zatrudnienia spadł o 40 tys. osób (0,7%).
- Stopa bezrobocia w kraju spadła o 0,1 pkt. proc. w odniesieniu do poprzedniego okresu. Wzrosła natomiast o 0,8 pkt. proc. porównując do danych ubiegłorocznych.
- W lipcu br. liczba bezrobotnych ukształtowała się na poziomie 2 093 103 i była o 16 042 osoby (0,8%) niższa w porównaniu do ubiegłego miesiąca i o 139 919 osób (7,2%) wyższa w porównaniu do lipca 2012 r.
- Liczba bezrobotnych „nowozarejestrowanych” zwiększyła się o 58 635 osób (33,0%) w odniesieniu do czerwca 2013 r., natomiast w relacji do analogicznego miesiąca roku ubiegłego o 23 523 osoby (11,1%).
- Liczba bezrobotnych „wyrejestrowanych” ze statystyk urzędów wzrosła w porównaniu do czerwca 2013 r. o 7 485 osób (3,1%), natomiast w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego wzrosła o 28 304 osoby (12,6%).
- W relacji do poprzedniego miesiąca wśród poszczególnych grup osób bezrobotnych zanotowano zarówno wzrosty jak i spadki. Największy spadek odnotowano wśród bezrobotnych z prawem do zasiłku o 18 661 osób (5,5%). Natomiast największy wzrost bezrobocia dotyczył osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 9 362 osoby (16,1%). Biorąc pod uwagę wskaźniki z ubiegłego roku, wzrost dotyczył większości grup bezrobotnych, przy czym największy odnotowano w grupie osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 46 382 osoby (68,7%). Natomiast spadek bezrobocia odnotowano jedynie wśród osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia o 852 osoby (4,2%).
- W lipcu 2013 r. do powiatowych urzędów pracy w całej Polsce wpłynęło 77 661 ofert pracy (wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej), tj. o 1 538 (2,0%) więcej niż w czerwcu 2013 r. oraz o 13 297 (20,7%) więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w lipcu 2013 r., 26 246 dotyczyło ofert pracy subsydiowanej i stanowiły one 33,8% wszystkich ofert. W lipcu br. było ich o 2 595 (9,0%) mniej niż w poprzednim miesiącu oraz o 6 773 (34,8%) więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedno wolne miejsce wyniosła w lipcu 2013 r. 17 osób i była identyczna jak przed miesiącem oraz o 1 osobę mniejsza niż przed rokiem.

Definicje:

Aktywni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem – „Pracujący wg BAEL i NSP 2002”) lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni wg BAEL i NSP 2002”).

Wskaźnik aktywności zawodowej - współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (wg BAEL i NSP 2002) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia - procentowy udział ludności pracującej („Pracujący według BAEL i NSP 2002”) w ogólnej liczbie ludności.

Przeciętne zatrudnienie - średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

W tabeli zaprezentowano dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w jednostkach o liczbie pracujących więcej niż 9 osób, w podziale na sektor publiczny oraz sektor prywatny.

Sektor publiczny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Sektor prywatny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Stopa bezrobocia (wskaźnik bezrobocia) - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej). W przypadku BAEL i NSP 2002 definicja odnosi się do osób bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”) i aktywnych zawodowo (będących sumą pracujących - zgodnie z pojęciem – „Pracujący według BAEL i NSP 2002” bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”). W przypadku bezrobocia rejestrowanego definicja odnosi się do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni zarejestrowani”) i aktywnych zawodowo będących sumą zarejestrowanych osób bezrobotnych i pracujących w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W tabeli zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego.

Bezrobotni „nowozarejestrowani” (napływ bezrobotnych) – są to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie: rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu), osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące, osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a także zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Bezrobotni „wyrejestrowani” (odpływ bezrobotnych) – są to osoby, które w ciągu miesiąca, roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z: pracami sezonowymi, rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawcy, niepotwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem przez kobiety 60 lat, a mężczyzn – 65 lat, nabyciem prawa emerytalnego lub rentowego, nabyciem uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

Bezrobotni zarejestrowani – to osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem uczących się w szkole dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- a) ukończyły 18 lat,
- b) nie ukończyły 60 lat - kobiety lub 65 lat - mężczyźni,
- c) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- d) nie są właścicielami lub posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie

podlegający ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,

e) nie uzyskujące przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w takim gospodarstwie,

f) nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo niepodlegające na podstawie odrębnych przepisów obowiązki ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,

g) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,

h) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,

i) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

j) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,

k) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w „Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” w art. 70, ust. 6.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba bezrobotna, która w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia – to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Bezrobotny długotrwale - oznacza osobę bezrobotną, pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Bezrobotny powyżej 50 roku życia - to osoba bezrobotna, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 lat życia.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych - to osoby bezrobotne o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadające kwalifikacji do wykonywania zawodu.

Osoba samotnie wychowująca dziecko – to osoba samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Bezrobotni niepełnosprawni – są to osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

Źródło:

- 1) *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim*, Urząd Statystyczny w Białymstoku.
- 2) *Biuletyn Statystyczny*, nr 7, GUS, Warszawa 2013 r.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 7/2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.
- 4) *Podlaski rynek pracy. Wrzesień 2012r.*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2012r.
- 5) *Sprawozdanie MPIPS - 01*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku.
- 6) *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zmianami)*.
- 7) www.psz.praca.gov.pl
- 8) www.stat.gov.pl
- 9) *Zasady Metodyczne Statystyki Rynku Pracy i Wynagrodzeń*, GUS, Warszawa 2008 r.

Zapraszamy do zapoznania się z rozszerzoną wersją *Indyktorów Podlaskiej Gospodarki* w formacie Excel, która zamieszczana jest na stronie internetowej *Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych*: <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/9807>